

pansion. Det er saadan, det skal ses, det er ikke saadan, at man staar og tuder paa Strandbredden, fordi man gaar og mener, at de Folk er fortabte; det er desværre for ofte Tilfældet, naar Udvandringen er uorganiseret.

Jeg har en Del andet at sige, men jeg vil spare ærede Medlemmer derfor under Hensyn til den langt fremskredne Tid; og hvad mig selv angaar, vil jeg gaa nu og efterlader altsaa mit Rygte til Dem. I øvrigt deler jeg ganske baade de af den højtærede Statsminister og det ærede Medlem Hr. Rode fremsatte Meninger om Arbejdsmaaden.

Hauge: Af Hensyn til den fremrykkede Tid nu, da Klokken stunder mod 12, vil jeg indskrænke mig til at gøre nogle faa Bemærkninger. Jeg har bedt om Ordet for at gøre disse Bemærkninger om Udvandringsproblemet, som er rejst her for første Gang af det konservative Folkeparti. Det ærede Medlem Hr. Fraenkel har fremført det her, og noget overraskende er der ikke deri. Jeg har allerede for Aar og Dag siden peget paa, at hvis Tingene fik Lov til at gaa deres ukontrollerede Gang, vilde vi før eller senere staa overfor Spørgsmaalet: Menneskeeksport. Nu staar vi overfor det. Det ærede Medlem Hr. Fraenkel har fremført det, og han har selv anmodet Regeringen om at indkalde et lukket Møde til Drøftelse af Spørgsmaalet. Den højtærede Statsminister har svaret imødekommende, saat vi kan altsaa i en nær Fremtid vente et saadant lukket Rigsdagsmøde, hvor Menneskeeksport skal gennemdrøftes, og formodentlig vil der til den Tid foreligge et udformet Forslag fra det konservative Parti, idet det ærede Medlem Hr. Fraenkel er opfordret til at møde med et saadant, og man kan forudsætte, at han vil, da han har rejst Sagen og sagt, at han har særlige Meddelelser at give. Jeg for mit Vedkommende anser det for at være en fuldkommen Falliterklæring. Og naar man betænker, med hvilken Kraft det konservative Folkepartis Talere nu og da er optraadt for at faa Industrikrisen hævet, hvilken Appel det har rettet til Regeringen, og man nu ser, at det til syvende og sidst havner i, at man skal eksportere Mennesker i stor Stil og etablere Udvandring, saa siger jeg: det er en Falliterklæring, fordi der egentlig slet ikke er nogen Overbefolkning her i Landet. Der er ikke flere

Mennesker her i Landet, end at der er Arbejde til alle. Men Forholdet er dette, at en meget væsentlig Del af det Arbejde, som det danske Folk skal have udført, lader de andre udføre for os, og Regeringen er ude af Stand til, eller i hvert Tilfælde stiller den sig paa et saadant Standpunkt, at den bliver ude af Stand til at foretage sig noget, for at faa Arbejderne her i Landet sysselsat med at forfærdige de Genstande og Redskaber, som det danske Folk har Brug for. Her er ikke en Overbefolkning i dette Ords egentlige Forstand. Vort Marked er ødelagt, vi har selv ødelagt det ved den Passivitet, som Regeringen indtager til hele Industrikrisen. Hvis nu Forholdet endda var dette, at vi havde Kolonier, som vi kunde sende vore arbejdsløse til, saaledes som f. Eks. England gør Forsøg paa, men det har vi ikke, vi skal sende dem til fremmede Lande, oven i Købet til Lande, der er befolket med en Race, der er vor Race fremmed. Hvis Forholdet var dette, at vi kunde sende dem til Australien, Kanada eller til de nordamerikanske Fristater, var det en Sag, man kunde drøfte, men det er der slet ikke Tale om. Vi maa sende vore unge Mænd til Lande, hvor Sprog, Sæd og Skik er saa vidt forskellige fra Sprog, Sæd og Skik her i Landet, at det paagældende Land maa komme til at staa fremmed for dem. Jeg kan ikke tro, at der vil vindes stort for Danmark ved en saadan Eksport, tværtimod, den forekommer mig i enhver Henseende at være overordentlig sørgelig, og jeg havde ikke ventet, at det konservative Folkepartis Bidrag til Krisens Løsning skulde blive Forslag om en saadan Eksport.

Korsgaard: Som bemærket i mit Foredrag i Eftermiddag, tror jeg, at det ærede Medlem Hr. Hauge har ganske Uret i, at man, som Forholdene nu overhovedet ligger, kan finde Beskæftigelse til alle danske Hænder, og derfor mener jeg afgjort, at det er nødvendigt og ønskeligt, at de Planer, som er fremsat af det ærede Medlem Hr. Fraenkel, virkelig undersøges til Bunds.

Naar jeg har ønsket at gøre en kort Bemærkning, er det særlig af Hensyn til Byggesagen. Jeg vil hævde, uden at der bliver Tid til at begrunde det, at det Ansvar, som det konservative Folkeparti bærer med Hensyn til, at denne Sag ikke er kommet videre frem, tror jeg, vi kan bære med rolig Samvittighed. Hvad der imid-